

VEFSN KOMMUNE

Formannskapssekretær

Saksbehandler: Rigmor J. Leknes, Tlf. 75 10 10 12
Epost: post@vefsn.kommune.no

Deres referanse/dato:
10/1235-1

Vår dato:
27.08.2010

Vår referanse:
10/2153-4

Arkivkode:
010 &13

Vår referanse bes oppgitt ved henvendelser

Det Kgl. Kommunal- og regionaldepartement

HØRING: OPPRETNING AV SENTRAL VALGENHET VEFSN KOMMUNE

Formannskapet behandlet i møte 20.08.2010 sak 132/10

Følgende enstemmige vedtak ble fattet:

Kommunene har ansvaret for gjennomføring av valg i Norge. For at kvaliteten på valggjennomføringen fortsatt skal være god og like god i alle kommuner, er det viktig at det er et støtteapparat som kan bistå i forhold til felles rammeverk, lovtolkning og andre spørsmål som dukker opp. Fylkesmannen har vært en slik innstans men med de lovendringene som er gjort de siste årene er de blitt svært perifer i forhold til valgavvikling. En sentral valgenhet vil kunne tjene som et nasjonalt kompetansesenter for valg, og dermed være dette støtteapparatet i tillegg til å planlegge og koordinere valgopplæring i Norge.

Den norske desentrale organiseringen av valget har sterke og svake sider. Det er uten tvil riktig at kommunene fortsatt skal ha ansvaret for avviklingen av valg, men det er positivt at departementet nå ønsker å styrke det sentrale apparatet rundt en del oppgaver, vi nevner nasjonalt valgadministrativt system, manntall, resultatrapportering og ikke minst opplæring.

Rapporten konkluderer med at de nevnte oppgavene taler for en direktoratsrolle med høy kompetanse. Det er vi enig i. De sentrale oppgavene skissert ovenfor krever kompetanse innen IT, kommunikasjon og jus, i tillegg til det man kan kalle generell valgkompetanse.

Vi vil spesielt understreke viktigheten av en god kompetanse innen fagfeltet valg. Et støtteapparat på direktoratsnivå hvor ingen har erfaring fra praktisk valgarbeid vil gjøre det vanskelig både i forhold til innkjøp av valgmateriell og spørsmål fra kommunene. Når det gjelder IT-kompetanse, er dette viktig i forhold til sikkerhet rundt systemene.

Utvikling av valg skjer i stor grad gjennom forsøk i utvalgte kommuner. Dette krever stor grad av planlegging og koordinering, i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner. I den forbindelse kan vi også nevne evaluering og opplæring som to områder der et samarbeid mellom sentrale og lokale aktører er viktig. Valgforum er nevnt som en mulig samarbeidspartner for en sentral valgenhet, og det høres veldig bra ut.

Vi er mer skeptisk til et mellomledd mellom kommunene og en sentral valgenhet. Erfaringen de siste årene med fylkesmannen som mellomledd er ikke bra. Når det gjelder valg har kommunene i stor grad behov for raske svar når de er usikre på noe. Fylkeskommunene har andre oppgaver enn kommunene og vil ikke være et naturlig mellomledd.

Når det gjelder andre oppgaver en slik sentral valgenhet kan ha, så er det nærliggende å be om at det vurderes en knytning mot kirkevalg. Valgkompetanse er viktig uansett hvilket valg det er snakk om. Vi ser det derfor som naturlig at valgenheten samarbeider nært med både sametinget og de som organiserer kirkevalget.

Oppgavefordelingen mellom departementet og valgenheten er godt drøftet i rapporten, og vi har ingen merknader til den. Vi støtter hovedtanken om at flest mulig oppgaver overføres til enheten, samtidig som KRDs styringsbehov ivaretas.

Egen klagenemnd er et prinsipielt fornuftig forslag som vi støtter. Valgenheten kan med fordel være sekretariat for denne klagenemnda.

Lokalisering

Vi forutsetter at denne virksomheten legges utenfor Oslo, jfr. Stoltenberg-regjeringens politiske plattform av oktober 2009. Når det gjelder konsekvenser ved utflytting så vil disse være de samme uansett hva man flytter ut fra Oslo, men vi er ikke nødvendigvis enig i alt som står i rapporten. Det er vel for eksempel ikke slik at all riksmidia befinner seg i Oslo og kun i Oslo? Vi viser her til argumentet nærhet til riksmidia.

Det vil også være slik at om reisekostnadene kanskje blir større til Oslo så vil de bli mindre til kommuner og fylkeskommuner utenom østlandet. Sametinget er som kjent lokalisert i Karasjøk og det vil vel også være et samarbeid med dem selv om ikke dette er nevnt i rapporten?

Når det gjelder tap av nøkkelpersonell skjer selvfølgelig dette i større eller mindre grad når arbeidsplassen flytter fysisk – enten dette skjer ved sentralisering til Oslo eller utflytting fra Oslo.

Utflytting av statlige arbeidsplasser er et politisk ønske, og må gjelde hele landet. Det kan derfor ikke være et kriterium for stedsvalg at det f.eks er direkte togforbindelse til Oslo. Det kan heller ikke være et kriterium at utflytting av statlige arbeidsplasser kun skal skje til steder som har universitet eller høyskoler. Studentene kommer fra hele landet inn til universitet, og det må være et mål å øke formell kompetanse også på steder og i kommuner som ikke har universitet og høyskole lokalisert i sitt miljø i tillegg til å bidra til et bedre jobbmarked for studenter som ønsker å flytte tilbake til heimsplassen igjen. Universitet med jusstudie finnes kun i Bergen og Tromsø i tillegg til Oslo, og dette kan ikke bety at en sentral valgenhet må legges til Bergen eller Tromsø for å få rekruttert jurister.

Når det gjelder mulighet for samlokalisering bør det tenkes kreativt. Mange kommuner og steder har i dag statlige kontor. Det gjelder for eksempel fylkesmannsembete, ligningskontor, politi og navkontor.

Når det gjelder kommunikasjon så kan det ikke være slik at dette bare vurderes i forhold til Oslo. Det er for eksempel enkelt å ta tog fra Lillehammer til Oslo, men for alle utenom østlandet så er det tidkrevende å komme seg til Lillehammer.

Vefsn kommune ønsker å foreslå Mosjøen som lokalisering for en sentral valgenhet.

Flere statlige virksomheter har kontor i Mosjøen. Fylkesmannen i Nordland har avdeling i Mosjøen. Når det gjelder juridisk miljø har NAV forvaltning kontor i Mosjøen med ansatt jurist, ligningskontoret har ansatt jurist, Vefsn kommune har 3 jurister ansatt, her er flere advokatkontor og Helgeland politidistrikt har hovedkontor i Mosjøen med 8 jurister ansatt. Dette viser at man ikke nødvendigvis trenger å ha universitet i byen for å få et faglig nettverk.

Rekruttering av jurister har ikke vært et problem her, I tillegg ligger Mosjøen geografisk midt på Helgeland som i tillegg har Brønnøysund med Brønnøyregisteret, og Sandnessjøen og Mo i Rana i pendleravstand.

I Mosjøen er det flyplass og nordlandsbanen går rett gjennom byen. Kommunikasjonsmessig er det dermed lett å komme seg til og fra Mosjøen. Av landets 430 kommuner ligger 44 i Nordland fylke, og det vil derfor være riktig plassering av den nye sentrale valgenheten.

Vefsn kommune ser positivt på at det opprettes en sentral valgenhet ber om at Mosjøen vurderes om lokaliseringssted for den.

Med hilsen

Jann-Arne Løvdahl
ordfører

Rigmor J. Leknes
formannskapssekretær